

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► **B**

RÅDETS DIREKTIV 93/13/EØF
af 5. april 1993
om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler
(EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011	L 304	64	22.11.2011
► <u>M2</u>	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019	L 328	7	18.12.2019

RÅDETS DIREKTIV 93/13/EØF
af 5. april 1993
om urimelige kontraktvilkår i forbrugerftaler

Artikel 1

1. Formålet med dette direktiv er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere.

2. Kontraktvilkår, som afspejler love eller bindende administrative bestemmelser samt bestemmelser eller principper i internationale konventioner, som medlemsstaterne eller Fællesskabet er part i, bl.a. på transportområdet, er ikke underlagt dette direktivs bestemmelser.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved

- a) »urimelige vilkår«: kontraktvilkår som defineret i artikel 3

- b) »forbruger«: en fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv

- c) »erhvervsdrivende«: en fysisk eller juridisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler handler som led i sit erhverv, hvad enten det er offentligt eller privat.

Artikel 3

1. Et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.

2. Et kontraktvilkår anses altid for ikke at have været genstand for individuel forhandling, når det er udarbejdet på forhånd, og forbrugeren derved ikke har haft nogen indflydelse på indholdet, navnlig i forbindelse med en standardkontrakt.

Den omstændighed, at visse elementer i et kontraktvilkår eller et enkelt kontraktvilkår har været genstand for individuel forhandling, udelukker ikke anvendelse af denne artikel på resten af en aftale, hvis en samlet vurdering fører til den konklusion, at der alligevel er tale om en standardkontrakt.

▼B

Hvis en erhvervsdrivende hævder, at et standardiseret kontraktvilkår har været genstand for individuel forhandling, har han bevisbyrden.

3. Bilaget indeholder en vejledende og ikke-udtømmende liste over de kontraktvilkår, der kan betegnes som urimelige.

Artikel 4

1. Det vurderes, om et kontraktvilkår er urimeligt, under hensyn til hvilken type varer eller tjenesteydelser aftalen omfatter, og ved på tidspunktet for aftalens indgåelse at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med dens indgåelse samt til alle andre vilkår i aftalen eller i en anden aftale, som hænger sammen med denne, jf. dog artikel 7.

2. Vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige, omfatter hverken definitionen af aftalens hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem pris og varer eller mellem tjenesteydelser og betalingen herfor, for så vidt disse vilkår er affattet klart og forståeligt.

Artikel 5

I de aftaler, hvor alle eller nogle af de vilkår, der tilbydes forbrugeren, er i skriftlig form, skal disse vilkår altid være udarbejdet på en klar og forståelig måde. Hvis der opstår tvivl om et kontraktvilkårs betydning, gælder den fortolkning, som er mest gunstig for forbrugeren. Denne fortolkningsregel gælder ikke i forbindelse med de procedurer, der er fastsat i artikel 7, stk. 2.

Artikel 6

1. Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, i henhold til deres nationale lovgivning ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden de urimelige kontraktvilkår.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at forbrugeren ikke berøves den beskyttelse, som dette direktiv giver, såfremt et tredjelandets lovgivning vælges som gældende lov for aftalen, når denne aftale har nær tilknytning til EF-medlemsstaternes område.

Artikel 7

1. Medlemsstaterne sikrer, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.

2. De i stk. 1 nævnte midler skal omfatte bestemmelser, i henhold til hvilke personer eller organisationer, der ifølge national lov har en legitim interesse i at beskytte forbrugerne, efter national ret kan indbringe en sag for retsmyndighederne eller de kompetente administrative myndigheder, for at disse kan afgøre, om kontraktvilkår, der er udarbejdet med henblik på generel anvendelse, er af urimelig karakter, og anvende egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af sådanne kontraktvilkår til ophør.

▼B

3. Sager som omhandlet i stk. 2 kan under overholdelse af den nationale lovgivning indbringes mod hver enkelt erhvervsdrivende eller samlet mod flere erhvervsdrivende inden for samme erhvervssektor eller sammenslutninger heraf, der anvender eller opfordrer til anvendelse af de samme generelle kontraktvilkår eller lignende vilkår.

Artikel 8

Medlemsstaterne kan inden for det område, der omfattes af dette direktiv, vedtage eller bevare strengere bestemmelser, der er forenelige med Traktaten, for at sikre en mere omfattende beskyttelse af forbrugerne.

▼M1*Artikel 8a*

1. Hvis en medlemsstat vedtager bestemmelser i overensstemmelse med artikel 8, skal den underrette Kommissionen herom samt om alle eventuelle senere ændringer, navnlig hvis disse bestemmelser:

- udvider vurderingen på grundlag af kriterierne for urimelige kontraktvilkår til også at gælde for individuelt forhandlede kontraktvilkår eller for prisens eller betalingens tilstrækkelighed
- indeholder fortegnelser om kontraktvilkår, der betragtes som urimelige.

2. Kommissionen sikrer, at de i stk. 1 nævnte oplysninger er let tilgængelige for forbrugerne og de erhvervsdrivende, bl.a. på et dertil indrettet websted.

3. Kommissionen fremsender de i stk. 1 omhandlede oplysninger til de andre medlemsstater og til Europa-Parlamentet. Kommissionen hører de interesserede parter om disse oplysninger.

▼M2*Artikel 8b*

1. Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

2. Medlemsstaterne kan begrænse sådanne sanktioner til situationer, hvor kontraktvilkårene er udtrykkeligt defineret som urimelige under alle omstændigheder i national ret, eller hvor en sælger eller leverandør fortsat anvender kontraktvilkår, der er blevet anset for at være urimelige i en endelig afgørelse, der træffes i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2.

3. Medlemsstaterne sikrer, at følgende ikkeudtømmende og vejledende kriterier tages i betragtning ved pålæggelse af sanktioner, hvor det er relevant:

- a) arten, grovheden, omfanget og varigheden af overtrædelserne
- b) eventuelle foranstaltninger, som sælgeren eller leverandøren har truffet for at begrænse eller afhjælpe den skade, som forbrugerne har lidt
- c) sælgerens eller leverandørens eventuelle tidligere overtrædelser
- d) sælgerens eller leverandørens opnåede økonomiske fordele eller undgåede tab som følge af overtrædelserne, hvis de relevante data er tilgængelige

▼M2

e) sanktioner, der pålægges sælgeren eller leverandøren for den samme overtrædelse i andre medlemsstater i grænseoverskridende tilfælde, hvor oplysninger om sådanne sanktioner er tilgængelige via den mekanisme, der er etableret i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 ⁽¹⁾

f) eventuelle andre skærpende eller formildende faktorer i sagen.

4. Uden at dette berører denne artikels stk. 2, sikrer medlemsstaterne, at når der pålægges sanktioner i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) 2017/2394, omfatter de muligheden for enten at pålægge bøder gennem administrative procedurer eller at indlede retsforfølgning med henblik på pålæggelse af bøder, eller begge dele, af en maksimumsstørrelse for sådanne bøder på mindst 4 % af sælgerens eller leverandørens årlige omsætning i den eller de berørte medlemsstater.

5. For de tilfælde, hvor en bøde skal pålægges i overensstemmelse med stk. 4, men oplysninger om sælgerens eller leverandørens årlige omsætning ikke er tilgængelige, indfører medlemsstaterne muligheden for at pålægge bøder af en maksimumsstørrelse på mindst 2 mio. EUR.

6. Medlemsstaterne giver senest den 28. november 2021 Kommissionen meddelelse om de i stk. 1 omhandlede regler og foranstaltninger, og underretter den straks om alle senere ændringer, der berører dem.

▼B*Artikel 9*

Senest fem år efter den i artikel 10, stk. 1, nævnte dato forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om dette direktivs anvendelse.

Artikel 10

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1994. De under retter straks Kommissionen herom.

Disse bestemmelser finder anvendelse på alle aftaler, der indgås efter den 31. december 1994.

2. Når medlemsstaterne vedtager disse love og bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 11

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 345 af 27.12.2017, s. 1).

▼B*BILAG***KONTRAKTVILKÅR SOM OMHANDLET I ARTIKEL 3, STK. 3****1. Kontraktvilkår, hvis formål eller virkning er følgende:**

- a) at udelukke eller begrænse den erhvervsdrivendes lovbestemte ansvar i tilfælde af, at forbrugeren dør eller beskadiges legemligt som følge af en handling eller en udeladelse fra den erhvervsdrivendes side
- b) at udelukke eller på uhensigtsmæssig vis at begrænse forbrugeren lovbestemte rettigheder over for den erhvervsdrivende eller en anden part i tilfælde af, at den erhvervsdrivende ikke har opfyldt forpligtelserne efter aftalen, eller kun har opfyldt dem delvis eller mangelfuldt, herunder muligheden for at udligne en gæld til den erhvervsdrivende med et tilgodehavende hos denne
- c) at skabe en bindende forpligtelse for forbrugeren, mens den erhvervsdrivendes ydelser er underlagt en betingelse, hvis opfyldelse alene afhænger af hans vilje
- d) at tillade den erhvervsdrivende at beholde et af forbrugeren indbetalt beløb, når denne ikke ønsker at indgå eller gennemføre aftale, uden at forbrugeren har ret til en godtgørelse af tilsvarende størrelse fra den erhvervsdrivende, hvis det er den erhvervsdrivende selv, der opgiver aftalen
- e) at pålægge en forbruger, som ikke opfylder sine forpligtelser, en uforholdsmæssigt stor godtgørelse
- f) at tillade den erhvervsdrivende at opsige aftalen efter forgodtbefindende, medmindre der gives forbrugeren samme mulighed, som at tillade den erhvervsdrivende at beholde et af forbrugeren indbetalt beløb for tjenesteydelser, som den erhvervsdrivende endnu ikke har leveret, hvis det er den erhvervsdrivende selv, der opsiger aftalen
- g) at tillade den erhvervsdrivende uden rimeligt varsel at bringe en aftale indgået på bestemt tid til ophør, medmindre der, er alvorlige grunde hertil
- h) automatisk at forlænge en aftale med begrænset varighed, hvis forbrugeren ikke har givet udtryk for ønske om det modsatte, når den dato, der er fastsat som sidste frist for forbrugeren til at give udtryk for sit ønske om, at aftalen ikke skal forlænges, ligger urimeligt langt fra datoen for aftalens udløb
- i) bindende for forbrugeren at fastslå, at denne har accepteret vilkår, som han rent faktisk ikke har haft mulighed for at stifte bekendtskab med inden aftalens indgåelse
- j) at tillade den erhvervsdrivende ensidigt at ændre kontraktvilkårene uden gyldig og i aftalen anført grund
- k) at tillade den erhvervsdrivende ensidigt uden gyldig grund at ændre egenskaberne ved det produkt eller den tjenesteydelse, der skal leveres
- l) at bestemme, at vareprisen skal afgøres på leveringstidspunktet, eller at tillade sælgeren af en vare eller leverandøren af tjenesteydelser at sætte prisen op, uden at forbrugeren i begge tilfælde har en tilsvarende ret til at annullere kontrakten, hvis den endelige pris er for høj i forhold til den pris, der blev aftalt ved kontraktens indgåelse
- m) at give den erhvervsdrivende ret til at afgøre, om den leverede vare eller tjenesteydelse opfylder kontraktvilkårene, eller at give denne en ensidig ret til at fortolke det enkelte kontraktvilkår

▼B

- n) at begrænse den erhvervsdrivendes pligt til at respektere de forpligtelser, som dennes befuldmægtigede har indgået, eller at gøre den erhvervsdrivendes forpligtelser betinget af, at en særlig formalitet overholdes
- o) at pålægge forbrugeren pligt til at opfylde sine forpligtelser, selv om den erhvervsdrivende ikke opfylder sine
- p) at give den erhvervsdrivende mulighed for uden forbrugeren samtykke at overdrage aftalen, når dette kan føre til en forringelse af forbrugeren garanti
- q) at ophæve eller indskrænke forbrugeren adgang til at rejse søgsmål eller benytte andre retsmidler, navnlig ved at pålægge forbrugeren et krav om udelukkende at lade evt. tvister afgøre ved voldgift, der ikke er omfattet af retlige bestemmelser, ved uretmæssigt at begrænse de bevismuligheder, som forbrugeren har til rådighed, eller ved at pålægge denne en bevisbyrde, der ifølge gældende ret ligger hos en anden aftalepart.

2. Rækkevidden af litra g), j) og l)

- a) Litra g) forhindrer ikke, at en leverandør af finansielle tjenesteydelser ensidigt og, hvis der foreligger gyldig grund, uden varsel kan bringe en aftale, der er indgået på ubestemt tid, til ophør, forudsat at den erhvervsdrivende forpligtes til omgående at give den anden eller de andre aftaleparter meddelelse herom.
- b) Litra j) forhindrer ikke, at en leverandør af finansielle tjenesteydelser kan forbeholde sig ret til, hvis der foreligger gyldig grund, uden varsel at ændre den rentesats, som forbrugeren skal betale, eller beløbet for andre udgifter i forbindelse med finansielle tjenesteydelser, forudsat at den erhvervsdrivende forpligtes til snarest muligt at give den anden eller de andre aftaleparter meddelelse herom, og at den anden eller de andre aftaleparter omgående kan opsige aftalen.

Litra j) forhindrer heller ikke, at en erhvervsdrivende kan forbeholde sig ret til ensidigt at ændre vilkårene i en aftale, der er indgået på ubestemt tid, forudsat at han forpligtes til at underrette forbrugeren med et rimeligt varsel, og at denne kan opsige aftalen.

- c) Litra g), j) og l) gælder ikke for:
 - forretninger i forbindelse med værdipapirer, finansielle instrumenter og andre varer eller tjenesteydelser, hvis pris er bundet til svingninger i en kurs, et børsindeks eller en finansmarkedsrente, som den erhvervsdrivende ikke har indflydelse på
 - aftaler om køb eller salg af fremmed valuta, rejsechecks eller internationale postanvisninger, der lyder på en fremmed valuta.
- d) Litra l) er ikke til hinder for lovformelige prisreguleringsklausuler, såfremt retningslinjerne for pris svingningerne er udførligt beskrevet i kontrakten.